

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

III. Fabulares omnes Deae, una eademque Dea sunt; atque haec Sephora est, Mosis uxor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Mercurius, & inclutus Fulcans, Pan, Juppiter, & Juno, Diana, & longe operans Apollo, unus Deus est.

Simile est & illud Euphorionis:

Ζῆς ἔστιν αἰθήρ, Ζῆς ἔστι γῆ, Ζῆς δ' ἕκαστος,
Ζῆς τοὶ τὰ πάντα.

Juppiter est aether, Juppiter terra, Juppiter calum,
Juppiter est omnia.

Afferuntur & versus quidam ex minore Cratere Orphei, in quibus cum de Mercurio, Nymphis, Vulcano, Cerere, Neptuno, Marte, Venere, Baccho, Themide, Apolline, & Aesculapio commemorasset, subjicit tandem, ἐν ταῖς πάντων. Merito itaque ait Seneca: Quacunq[ue] voles Jovi nomina proprie aptabis, vim aliquam, effectumque celestium rerum continentia, & appellationes ejus possunt esse quot munera. Atque hinc Poëtae veteres Græci & Latini unicum esse Deum tam crebris effatis declararunt, quæ ab aliis studiose sunt collecta. Quod si Dii fabulares universi, unus idemque sunt; cum plerisque eorum Mosem esse vicerimus, sequitur fabulares omnes Deos, unum exhibere Mosem ἰσοεπίως, aliam enim significationem inesse physicam non negamus.

Senec. libr. 4.
De benef. cap. 7.

II. Addendum superioribus Epigramma Aufonii, quod recitavi supra; unde noscitur eundem esse Bacchum, Osirin, Phanacen, & Adonidem; eundemque Luca-niaci Pantheum appellari. Lemma Epigrammatis est ejusmodi: Myobarbum Liberi pa-tris, signo marmoreo in villa nostra omnium Deorum argumenta habentis. Jamdiu est cum viros ætatis suæ eruditissimos, Turnebum & Scaligerum, torfit vox illa Myobarbum. Ille factam putat à mure, in quo latet mysterii significatio, & barbo, quo in mysteriis Cereris legifera utebantur, ut est apud Hefychium. Hæc confutat Scaliger, & merito; nihil ipse affert idoneus: nam quod Bacchus pingi soleat cum cantharo oblon-go, & infima parte angusto ac turbinato, cantharum illum dictum putat Myobarbum, voce hybrida, à similitudine & muris & barbæ quæ in conum definit. Pudet ineptia-rum. Myobarbum dicitur ipsum ἀγάλμα, quo refertur & vox Pantheum. Ratio nomi-nis, quod barbam prolixam in acutum desinentem gereret. Quemadmodum enim Parones naves, cum oblongæ sunt & acuminatæ, Myoparones dicuntur, à murium similitudine, qui utrimque sunt acuminati, & à rostro, & à cauda; unde μύοες di-citur, qui extrema parte subtilis & angustus est; ita à barba promissa & acuta, Myo-barbum dictum est simulacrum Bacchi. Tali id fuisse barba colligo ex Macrobio: Hiera-politani, inquit, qui sunt generis Assyriorum, omnes Solis effectus atque virtutes ad unius simulacri barbati speciem redigunt, eundemque Apollinem appellant. Hujus facies prolixa in acutum barba figurata est. Tum ita id depingit, ut Deorum prope omnium argumenta habeat, haud secus ac Myobarbum illud Aufonii. Hæc Apollinis effigies ea ipsa vide-tur esse, quam in templo Deæ Syriæ Hierapoli fuisse narrat Lucianus: utraque enim barbata est, utraque & vestibus induta. Atenim, inquit, Apollinem exhibet Macro-bius, Bacchum Aufonius. Responsum præbet ex Aristotele Macrobius ipse, capi-tis sequentis initio: Aristoteles, inquit, Theologumena scripsit: Apollinem & Liberum pa-trem, unum eundemque Deum esse multis argumentis asserit. Et Liberum quidem suum Aufonius cum Osirin esse dicit, satis indicat Apollinem esse sive Solem. Liberum autem, perinde ut Apollinem, Veteres barbatum quandoque pingebant: καὶ τὸ πύξιν, inquit Ulpianus, καὶ προσεβύτιον, καὶ ἀνδρα γαστροῦσιν ἰστών. Adstipulatur Macrobius, cum ait: Liberi patris simulacra, partim puerili ætate, partim juvenili fingunt; præterea barbata specie, senilique ore, uti Græci ejus quem Bassarea, item quem Brysea appellant, & ut in Campania Neapolitani celebrant, Hebona cognominantes. Atqui Liber & Apollo iidem erant ac Mercurius. Quare & Mercurius ἀλωποτήρων exhibebatur. Auctor Artemido-rus. En tibi tres Deos, Liberum, Apollinem, & Mercurium, eandem barbam ge-rentes. Quo habitu cum fabricatum esset Myobarbum, tres illos utique representa-bat. Scribit Lucianus, in Templo Hierapolitano Syriæ Deæ simulacrum aureum fuis-se, formam propriam aut nomen haudquaquam habens, at aliorum omnium Deorum species gerens, quod alii ad Dionysium, nonnulli ad Deucalionem, quidam ad Semi-ramidem referunt. Videtur itaque Bacchi Aufoniani effigies, Deorum omnium argu-menta habens, ad Hierapolitanas illas imagines, Deorum quoque omnium insignia habentes, fuisse expressa, & barbam prolixam acutamque gestasse: unde manifesta origo vocis Myobarbum: origo vero nominis Pantheum, ex insignibus Deorum om-nium, quæ inerant Myobarbo. Sic magnificentum illud templum, quod Romæ Agrip-pa condidit, Pantheon appellatum fuisse conjectat Dio, ὅτι πολλῶν θεῶν εἰκόνας ἐν τοῖς ἀγάλμασι, τὰ τε τῶ ἀρεῶς, καὶ τὰ τῶ ἀποδείκνυς ἔδειξεν. Quia plurimorum Deorum imagines in simulacris Martis & Veneris continebat.

Exponitur
quid sit Myo-
barbum Au-
sonii.
Aufon. Epigr.
10.
Turn. Adv.
libr. 3, cap. 19.
Scal. in Aufon.
Hefych. in
Bapbis.

Macr. libr. 1.
Sat. cap. 17.

Lucian. De
Dea Syr.

Ulpian. in
Orat. De-
mofth. 27 μί-
σις.

Macrob. Sat.
libr. 1, cap. 18.
Artem. libr. 1.
cap. 42.

Lucian. de Dea
Syr.

Dio libr. 13.

III. Quanta autem patellariorum Deorum & Heroum soboles ex Mose propa- Fabulares
P iij

omnes Dea. una eademque Dea sunt; atque haec Sēphora est, Moſis uxor. Cicer. libr. 3. de nat. Deor. Gen. 46. 31. Sanchon. apud Euf. Præp. Ev. libr. 2. cap. 10.

gata est; tantam Dearum focturam Sēphora ipsius uxor dedit. Nam primum Aſtarte ipſa est, quam Cicero Adonidi nupſiſſe ait; ſiquidem Moſes est Adonis. Sunt autem alia pleraque quæ idem perſuadeant. Aſtarte nomen habet ab עשתרת. quod grecos Ionat, ut pote uxor Moſis, viri pecuaria rei dediti, de genere Iſraëlitarum, qui erant Viri paſtores ovium, curamque habebant alendorum gregum. Taurinum caput & corniculatum geſtare Aſtarten narrat Sanchoniathon: qua figura Iſis Ægyptiis, Io Græcis exhibebatur, ut cornuti Moſis uxor eſſe ſignificaretur. Narrat & terram peragraſe, quemadmodum Io poſt multos errores in Ægyptum perveniſſe fabulantur: quod Moſi Ægyptum repetenti Sēphora comes per aliquod itineris ſpatium adhaſerit. Ergo Sēphora Aſtarte eſt. Aſtarten autem, ſive Deam Syriam, ipſam eſſe Cybelen Deam matrem, ex Luciano, Apuleio, Damafcio, aliſque, ex Veteribus Nummis ac Inſcriptionibus probarunt jam Seldenus & Grotius: quod Scaliger in Notis ad Fragmenta ignorafſe deprehenditur. Idem vero aliunde nos præterea arguimus. Attinem urgente & ſtimulante Cybele ſeipſum eviraſſe Fabulatores tradunt: hoc ipſum de Aſtronoë & Eſmuno ſive Æſculapio ſcribit Damafcius, qui & hoc amplius addit, juvenis caſum miſeratam Deam vim ei genitalem reſtituiſſe. Æſculapium autem eſſe Moſem demonſtravimus. Eundem eſſe Attinem indicant fiſtula & virga, quibus ornati cum diſcimus ex Macrobio: utrumque enim inſigne paſtoris eſt, qualis fuit Moſes; hoc præterea patrandorum prodigiorum instrumentum. Atqui ad Sēphoræ factum pertinent iſta, cum ad virum ab interitu vindicandum, *Tulis acutiſſimam petram, & circumcidit præputium ſili ſui.* Porro Cybele eadem eſt quæ Rhea, & Veſta, & Ops, & Pales, & Tellus: eadem etiam quæ Pandora, Diodoro teſte: eadem etiam quæ Ceres; unde εὐμήνη, quaſi γῆ μήνη dici credita eſt. Igitur παραφοβέεε utraque pingebatur; utraque Terra dicebatur & habebatur, teſte Codino in Parecholis; iſdem myſteris utraque placabatur, teſte Clemente Alexandrino in Paræneſi; & plauftra Cereris eadem quæ Cybeles, juxta Servium. Diſſertationem quamdam Porphyrii repræſentat Eufebius, qua docetur unum eſſe atque idem, Veſtam, Rheam, Cererem, Themidem, Priapum, Proſerpinam, Bacchum, Actin, Adonin, Silenum, Bacchas, & Satyros. Pronuntiat inſuper Macrobius unam eſſe Deam, Maiam, Bonam Deam, Faunam, Opem, Fatuam, Proſerpinam, & Medeam. Cæterum Veſta dicta eſt βουλάη à Dinarcho apud Harpocratonem; propter prudentiam Moſis, & leges ab eo latas; quaſi hæc Sēphoræ cum ipſo communia ſint. Narrat Albricus pingi ſolitam fuiſſe Veſtam, infantem gremio foventem: fortaſſe propter adminiſtratum ab ea filii circumſiſionem. Eſt apud Ptolemæum in Tetrabiblo, Venerem à Syris ut Matrem Deum coli, & variis aſſici nominibus. Eamdem credi Libitinam à peritiſſimis Romanorum perhibet Plutarchus in Numa. Venus autem eſt Aſtarte, ut ſcribunt ex Sanchoniathone Philo Byblius, & Cicero, & Procopius Gazæus. Non autem ſub Veneris illius mollis & voluptaria, ſed bellatrix & victrix habitu colebatur: ἡγήτωρ Græci appellabant, hoc eſt *Hæſtatem*. Talis à Spartanis pingebatur, atque ea erat Venus Victrix Romæ celebrata, crebris Inſcriptionibus nobilitata, qua Cæſar & annuli ſigno & bellica teſſera utebatur. Ea quoque erat Andraſte, ſive Adraſte, ſive Aſtarte, memorata Dioni, & pro Victoria à Britannis culta. Scribit Macrobius Veneris ſignum fuiſſe Cypri, barbatur quidem, ſed veſte muliebri, cum ſceptro, ac ſtatura virili, eamque ab illis marem & feminam eſſe credi, & ab Ariſtophane ἀπέδωτον appellari, & legi debere apud Virgilium; *Diſcedo, ac ducente Deo*; non, ut vulgo, *Dea*: cum & apud Calvum legendum eſſe aſſerit Acterianus, *Pollenemque Deum Venerem*, non, *Deam*. Veterem auctorem qui de Amathunte ſcripſerat, dixiſſe refert Heſychius, *πρωτοῖαν ἀνδρα πάλιν ἰσὸν ἐργουμένην ἐν κίβρω*. *Deam viri barbati ſigura exhiberi in Cyprio.* Idem habet & Servius. Statuam Veneris deſcribens Codinus Curopalates in Parecholis, pectinem eam geſtare ait, barbatur eſſe, utriuſque ſexus instrumenta habere, ut pote rerum omnium generationis præſidem, ſuperiori parte maſculam, inferiori feminam eſſe, & equo inſidere. Meminerimus interim parem ſexus ambiguitatem Moſi eſſe tributam. Cæterum quid aliud eſſe dicas Venerem armaturam, quam Minervam? Quamobrem Deam Syriam Minervæ ſive Veneris Victrix habitu exhibent Nummi veteres quidam. Minervam autem Lunæ effigiem eſſe vult Eufebius. Hinc ut Luna *Siderum regina* dicitur Horatio, ſic Minerva Belifama in Inſcriptione veteri, hoc eſt, *Domina cali*, בעלת שמים, juxta veriſſimam Seldeni conjecturam: hinc βαλάνου vocat Philo Byblius, quam & δῶνλον appellat, hoc eſt Venerem: hinc Lucianus, aliique complures, Aſtarten, quam Minervam eſſe dixi, Lunam eſſe decernunt: hinc cæli filiam eſſe ait Sanchoniathon: hinc quoque nomen ejus ab aſtris derivatum Procopius Gazæus & Suidas, exoticarum linguarum imperiti crediderunt. Quorum uterque Luciferum, aſtrum eſſe Aſtartes innuit, quod Ve-

Seld. de Diſ. Syr. Syn. 2. cap. 2. Grot. in libr. Judic. Damafc. apud Phot. Tom. 242.

Macrob. Sat. libr. 1. cap. 21. Exod. 4. 25.

Diod. libr. 3.

Serv. in Georg. 2. Euf. Præp. libr. 3. cap. 11. Macr. Sat. libr. 1. cap. 12. Serv. in Georg. 2. Harpocr. in βουλάη. Albric. De Deor. imag. Ptolem. Tetrab. libr. 2.

Phil. Bybl. apud Euf. Præp. l. 1. Cicer. libr. 3. de nat. Deor. Procop. in libr. 1. Reg. cap. 7. Inſcript. Græc. p. 59. 60. Xiphil. in Nerone. Macr. Sat. libr. 1. cap. 8.

Heſych. in Αεφδωτον. Serv. in Æn. 2.

Euf. Præp. Ev. libr. 1. Horat. Carm. Sac. Inſcript. Græc. p. 1067. Seld. De Diſ. Syr. Syn. 2. cap. 2. Phil. Bybl. apud

neris fit, quæ Astarte est. Eamdem etymologiam Astartes ab Astris probasse videntur
 ii, qui in Orphicis Hymnis & apud Herodianum pro ἀστάρτη perperam scripserunt
 ἀσπάρτη, & ἀσπάρτη, cum origo vocis petenda esset ex אַשְׁתָּרְתָּהּ. Affert istud ex Læ-
 vino Macrobius: Venerem igitur almam adorans, sive femina, sive mas est, ita uti alma
 Noctiluca est. Tum subjungit eandem esse Lunam, juxta Philochorum in Arthide, &
 ei sacrificium facere viros cum veste muliebri, mulieres cum virili, quod eadem mas
 æstimetur & femina. Venus ista Noctiluca, eadem est quæ Venus Noctuvigila appel-
 latur in Curculione Plautina. Alilat Arabibus dici, Assyriis Mylittam, discimus ex
 Herodoto. Nempe eadem esse videtur quam in Alcorano dictam videmus *Allat*, &
 quæ illic una è Dei filiabus esse narratur. *Allat* Deam sonat, & est femininum nominis
Alla, quod Deum sonat. Dea hujus idolum, quod ab Arabibus colebatur, Muhammedi
 jussu obtritum esse scripsit Abulfeda, ut docet nos Pocockius, Arabica literatura,
 ad ipsorum etiam Arabum invidiam, facile princeps. Sexum utrumque Lunæ affin-
 git ἡσθησύνη illa Orphei Inicia: & apud Carrenos Lunus Deus colebatur, ut
 discimus ex Spartiano. Huc confert Lunæ cultus ad Arabes & Saracenos propaga-
 tus, ab his ad Turcas, qui & Lunæ corniculatæ effigiem, velut sacrum quoddam in-
 signe præferunt. Hanc enim religionem à Syris & Phœnicibus, Astartes, quæ Luna
 est, cultoribus acceperunt. Itaque ad Lunæ motus tempora metantur annua, &
 menstrua, atque etiam diurna, siquidem apud illos dies mensis cujusque ineunt à pri-
 ma Lunæ visione. Quapropter & auspiciari diem civilem solent ab occasu Solis. Tra-
 dit id Alfraganus in Elementis Astronomicis. Eandem etiam γελάρ, vel κούβαρ ap-
 pellabant; utroque enim modo scriptum habetur in Saracenicis à Sylburgio editis, hoc
 autem *magnam* sonat. Isto nomine proprie appellatur Venus, sed illic cum Luna con-
 funditur, ut alii jam observarunt. Hinc Muhammedani ad primam Lunæ φάση vo-
 ciferentur: *Allah cobar*, quod idem est ac *Deus magnus*. Legantur super his erudite Pococ-
 kii Notæ in Abulfaragium. Cæterum ex uno Lunæ sidere Deas extitisse Mimervam,
 Dianam, Hecaten, Parcas, Cererem, & Proserpinam, apud Eusebium Porphyrius
 assererat. Sic etiam de Cappadocum Dea discit Plutarchus in Sylla, ut appareat
 eandem existimasse Lunam, Minervam, & Enyo. Ita hæc omnia Astarte fuerit, quæ
 Luna est. Hanc Cererem esse probamus etiam aliunde: Lunam quippe Dianam esse
 notum est. Ut autem Diana πολύμυτος fuit Ephesi, quemadmodum legitur apud
 Minutium Felicem & Hieronymum; ita Cererem Mammofam Lucretius appellavit.
 Astarte quoque Juno est, sive Lucina: nam Plutarchus & Appianus, Astartem à
 nonnullis Venerem, Junonem ab aliis haberi sciscunt: vere, nam Junonem Pœni
 Phœnicibus oriundi devotissimo cultu prosequerantur, atque inde Sarrana Juno, &
 Carthago Junonia à C. Graccho dicta & in Junonis tutela esse credita est. Itaque
 Augustinus Junonem sine dubitatione à Pœnis Astartem vocari ait. Horatius in Car-
 mine sæculari Deam eandem Ithyiam seu Lucinam nuncupari significat, & Geni-
 talem. Ithyia autem Juno est, Genitalis Venus. Quamobrem Syria Dea, quæ Juno
 erat, Dearum omnium formas continebat: aliquid enim simile habuisse, & Veneris,
 & Lunæ, & Rheæ, & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, auctor est Lucianus. Auctor
 quoque Plutarchus apud Eusebium, Junonem eandem ac Latonam esse creditam.
 Atergatidem etiam, quæ Dea Syria erat, eandem fuisse ac Rheam Cornutus affir-
 mat. Refert Herodianus fuisse Carthagine signum Urania, è Phœnicia illuc à Didone
 illatum, quam Afri Cœlestem, Phœnices Aitroarchen appellant, & Lunam esse vo-
 lunt. Urania illa, sive Cœlestis, Tertulliano, Augustino, aliisque Christianis & Eth-
 nicis memorata, & Invidiæ Cœlestis in veteri Inscriptione dicta, Venus est; unde &
 Veneris appellationem derivatam arbitror: nam nominandi casu *Veneris* olim diceba-
 tur: ut *carnis*, Livio Andronico; *enjat*, Accio, & Plauto; *concordis*, Cæcilio; *discor-*
dis, Pomponio; *præcoquis*, & *pedis*, Nævio; *vulturis*, Ennio; *Ferentinatis*, Titinnio;
fortis, Opis, *Polluces*, *Sarsinatis*, Plauto; *cohoris*, Polybio; *Ditis*, Petronio; *frondis*.
 Sereno Sammonico & Servio; *assis*, Acroni; & sexcenta ejusmodi. Ex *Veneris* dictio-
 ne *συντίμος*, *Venus*, factum est, ut *euro*, *cujas*, *concoris*, *discoris*, *præcox*, *pes*, *vultur*,
Ferentinis, *sors*, *Ops*, *Pollux*, *Sarsinas*, *cohoris*, *Dis*, *frons*, *as*. Vocabulum autem, *Ve-*
neris, fit ab *εὐγενίς*, transpositis literis. *Οὐγενίς* vero dicta est eo sensu quo Cœli fi-
 lia à Sanchoniathone; & Belifama in Inscriptione antiqua, hoc est, Domina cœli; &
 Regina cœli à Jeremia. Urania ergo sive Cœlestis, Venus est: quo fit ut utraque Ve-
 neris & Cœlestis appellatio conjunctim ipsi in Marmoribus antiquis tribuatur, &
 ut ambigui sexus fuisse Carthaginensis illa Dea, itidem ut Venus, credita sit: id quod
 ostendit veteris Evocationis formula apud Macrobius: *Si Deus, si Dea est, cui popu-*
lus, civitasque Carthaginiensis est in tutela. Quin & Europam esse Astartem colligi po-
 test ex Luciani verbis, cum ait esse quoddam Phœnicia templum à Sidoniis celebra-

Orph. Hymn.
 in Lun.
 Herod. lib. 5.
 Macrobi. Sat.
 lib. 3. cap. 8.

Plaut. Curc.
 Act. 1. sc. 3.
 Herod. lib. 5. c. 13.
 & lib. 3. c. 8.
 Alcor. Surato
 7. Noim.
 Pocock. in
 Abulfar. de
 morib. Arab.
 Orph. Hymn.
 in Lunam.
 Spart. in Ca-
 rac.

Euseb. Præp.
 Evang. lib. 3.
 cap. 11.

Hier. Proem.
 Comm. in Ep.
 ad Sphef.
 Lucret. lib. 4.
 Plut. in Cræsto.
 Appian. in Pat-
 thic.
 Plutarch. in
 Gracch.
 August. lib. 7.
 Quæst. cap. 16.

Lucian. De
 Dea Syr.
 Euseb. Præp.
 lib. 3. Proem.
 & cap. 1.
 Herod. lib. 5.

Inscript. Græc.
 pag. 59.

Liv. Odyss.
 Acc. Teleph.
 Plaut. Curc.
 Act. 3. sc. 1.
 Cæcil. Cratin.
 Pompon. Sa-
 tur.

Næv. apud
 Nonium.
 Ennius Annal.
 Titinn. Plaltria.
 Plaut. Cas. Act.
 1. sc. 6. & Barch.
 Act. 4. sc. 8.
 Most. Act. 3.
 sc. 2.
 Polyb. lib. 11.
 Petr. cap. 80.
 Ser. Samm.

cap. 13. & 17.
Serv. in Georg.
2.
Acron in Ho-
rat. Art.
Sanch. apud
Eul. Præp. l. 1.
Inscr. Grut.
pag. 82. 1067.
Jerem. 7. 18.
Inscr. pt. Grut.
pag. 19.
Macrob. Sat.
lib. 1. cap. 9.
Lucian. De
Dea Syr.
Sanch. apud
Eul. Præp. Ev.
lib. 1. cap. 10.
Plut. De Isid.
& Osir.
Athenag. Erot.
lib. 6.
Apul. Metam.
lib. 11.
Plut. De Isid. &
Osir.
Inscript. Grut.
pag. 8.
Callim. Hymn.
in Dian.
Dio. lib. 51. 59.
Eul. Præp. lib.
3. cap. 11.
Herod. lib. 2.
cap. 19. & 176.
Tertull. Apol.
cap. 16.
Ovid. Met. 9.
Varr. lib. 4. de
ling. Lat.
Isidor. Orig.
lib. 8. cap. 11.
Plut. De Isid.
& Osir.
Diod. l. 1. & 5.
Adolph. O. co
Inscr. Hispan.
Pign. in Expos.
Mense Inac.
Ovid. l. 1. Fast.
Varr. apud.
Gell. l. 13. c. 21.
Varr. lib. 1. de
vit. Pop. Rom.
apud Nonium.

tum; Astarte, ut ipsi dicunt, consecratum; Europæ, ut Sacerdotes. Fere præterea convenit Europæ à tauro raptæ, id quod de Astarte tradidit Sanchoniathon, taurinum ipsam gestare caput, atque eo habitu variis per orbem erroribus esse actam. Quod & Ioni, quæ Isis est, convenit, ut dixi. Isidem autem omnia esse testatur Capuana vetus Inscriptio: **TE TIBI UNA QUÆ ES OMNIA DEA ISIS** ARRIUS BALBINUS V. C. & Saitica altera Inscriptio in templo Minervæ, quam Isin esse Ægyptii aiunt, à Plutarcho, & Pseudo-athenagora relata: *ἐγὼ εἶμι πᾶν τὸ γαρνός, καὶ ἐν, καὶ ἐσθρόον*. Ego sum omne quod fuit, quod est, quod erit. Item Apuleius Isidem esse significat rerum naturam, eamque Deorum ac Dearum faciem uniformem appellat, *cujus*, inquit, *numen unicum multiformi specie, visu vario, nomine multijugo totus veneratur orbis*; tum hanc ipsam esse ait, quam Phryges Deum matrem, Attici Minervam, Cretes Dianam, Siculi Proserpinam, Eleusini Cererem, alii Junonem, alii Bellonam, alii Hecaten, & Nemefin alii indigitant; quæ & in fronte signum Lunæ gerit. Legas item apud Plutarchum Isidem esse naturæ secus muliebre, omnis generationis capax; eandemque à Platone dici nutricem omnia recipientem, & Myrionymum appellari, quod omnimodas formas & species suscipiat. Ita quidem certe nominatur in veteri Inscriptio. Qua re Dianæ similis est, quæ apud Callimachum à Jove *πολυ-
τυλλω* postulat & impetrat, ne hac parte ab Apolline superetur: Apollo quippe, isidem ut Moses quem repræsentat, *πολυώνυμος* est. Similiter Veneri multorum Deorum notæ inerant. Quocirca Pantheon, quod ab Agrippa Romæ extructum est, sic dictum fuisse opinatur Dio, quod multorum Deorum formas in Martis & Veneris statu contineret; quod supra jam monui. Nec aliam ob causam Pantheæ nomen tributum crediderim Drusillæ, postquam diem suum obiit, quam quod ipsius statua ad Veneris speciem fabrefacta in foro collocata est, ut refert idem Dio. Auctor est Porphyrius apud Eusebium, eandem esse Isidem, ac Lunam, & Terram, & Cererem, & Proserpinam. Isidem quidem esse Cererem non semel Herodotus assererat; Tertullianus Cererem Phariam appellat; & spicis redimita exhibetur ab Ovidio & Minutio. Esse Astartem & Opem, Varronis sententia est; esse Terram, Isidori, esse Proserpinam, Plutarchi, ex Archemacho & Heraclide; esse Cererem, Lunam, & Junonem, Diodori; esse stellam Sirium dictam ostendit Inscriptio vetus de Iside, quam refert Diodorus, & quam Calletia extare testatur Adolphus Occo. Gemmæ veteris sculptura, cujus formam Pignorius refert in Tabule expositione, Isidem expressam habet capite cornuto & radiis cincto. Addita est tricuspis virga, cui circumvolutus est anguis, ut Moses conjugem esse appareat, qui sub imagine Serapidis isidem notis insignitus est in altera gemma à Pignorio isidem exhibita, de qua supra dixi. Quinetiam notat Ovidius Annam Perennam ab aliquibus existimari esse Io, ab aliis Lunam, Themis à nonnullis. Addo & unam videri Deam ac eandem, omnes eas quas hoc disticho Varro complexus est:

*Ted Anna Peranna, Panda, te Lato, Pales,
Nerienes, Minerva, Fortuna, ac Ceres.*

Empandam quidem esse Cererem putat Ælius apud Varronem, Vides ergo confundi Astartem, Cybelen, Venerem, Minervam, Lunam, Dianam, Hecaten, Parcas, Junonem, Cererem, & Isidem. Atqui Astarte Sephora est, Mosis uxor. Ergo Sephora fabulares Deas omnes una complectitur.

*Fabularium
quoque Dea-
rum pleraque
Mariam
Mosis soro-
rem referunt.*
Diod. lib. 1.
Lactant. lib. 1.
cap. 21.
Euleb. Præp.
lib. 3. cap. 11.
Exod. 15. 20. 21.
Callim. Hymn.
in Dian.

IV. Quemadmodum autem Moses cum fratre Aarone sæpe confunditur, ita Mariam Mosis sororem à Sephora glorie non semper distingui indicat Inscriptio vetus Isidi posita, quam refert Diodorus. Hæc Osiridis, qui Moses est, uxorem & sororem ipsam facit. Eiusdem matrem faciunt Minutius & Lactantius; uxorem, sororem, matrem Eusebius ex Porphyrio. Observavimus præterea, cum Deabus plerisque ad Sephoræ exemplar confictis multa Mariam habere communia; puta cum Cybele, quæ tympanum gerens pingitur; cum de Maria hæc legamus in Exodo: *Sumfit Maria Prophetissa soror Aaron tympanum in manu sua, egressæque sunt omnes mulieres post eam cum tympanis & choris, quibus præcinebat*. Ex his tympanistis & saltatricibus, Dei & Israelitarum victoriam in maris littore celebrantibus, factum est ut Dianæ Jupiter apud Callimachum attribuat *ἑξήκοντα χορηδὸς ἀναστροφᾶς*. Sexaginta saltatrices Oceani filias. Viis item & portibus Dianam in eodem Hymno præficit Jupiter: *καὶ μὲν ἀργαῖς*, inquit, *Ἐσθὴ καὶ λιμνῶσιν ἑτάροσος*. Sed & viis ac portibus præficietis. Viis quidem, quasi hoc munus cum Mercurio fratre, qui Moses est, partita sit; portibus, quod ad maris littus eximium pietatis suæ specimen Maria tripudiis suis & canticis in Dei honorem celebratis ediderit. Mariam item Venerem esse probat Pseudo-orphei Hymnus in Venerem; ubi Bacchi, qui Moses est, comes appellatur, & festis gaudere dicitur; quod Maria tripudiis ac cantibus operam dederit. Hinc etiam Isis, Mariæ perinde ut Sephoræ